

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/2333-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 03.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	23/2021	24.06.2021

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for organisert ferdsel i mars 2022 - Naturlige Helgeland AS

Forvalters tilrådning:

Med hjemmel i verneforskriftenes § 3 pkt. 5.2 fatter Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

- Naturlige Helgeland AS gis dispensasjon fra verneforskriftene for gjennomføring av 2 (to) organiserte turer i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde.
- Dispensasjonen gjelder fra 1. mars til og med 31. mars 2022.
- Dispensasjonen gjelder turfølge på inntil 14 personer inkl. guide.
- Turene skal gjennomføres etter følgende 3 traseer ihht. kart vedlagt søknad:
  - Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Tiplingan og Stolvollen/Sjånes
  - Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Simskardet
  - Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Legdvatnet og Øyum i Susendal
- Dispensasjonen gjelder for leirplasser ved:
  - Jengelvatnet
  - Store Kjukkeltvatn
  - Vestre Tiplingen
  - Båttjønnen
  - Legdvatnet
  - Simskardvatnet
- Arrangør og deltakende guider må gjøre seg godt kjent med vernebestemmelsene og retningslinjene i forvaltningsplan for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.
- Deltakerne må bevisstgjøres på at de oppholder seg i en nasjonalpark og at det derfor er viktig å fokusere på at den enkeltes og gruppas aktivitet skal sette så få spor som mulig på naturmiljøet
- Før ferdselen gjennomføres skal Byrkije Sijte ^v/Tor Enok Larsen og Tjåehkere Sijte ^v/Anta Joma kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg, og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Naturlige Helgeland AS søker dispensasjon fra verneforskriften for organisert ferdsel i Børgefjell nasjonalpark i mars 2022.

De planlegger 2 skiturer med 3-4 overnattinger i telt. Turene skal ha maksimum 12 deltagere og 2 guider (4-6 telt). For ytterligere opplysninger vises det til søknad fra Naturlige Helgeland AS for 2021 og epost med spørsmål om tilsvarende dispensasjon for 2022

Organiserte/guidete turer til fots eller på ski i perioden f.o.m. 1. august t.o.m. 28./29. februar er en form for organisert ferdsel som ikke skader naturmiljøet og trenger derfor **ikke** særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

All organisert ferdsel i perioden f.o.m. **1. mars t.o.m. 31. juli** foregår i hekke- og yngletiden for en rekke sårbare arter, som f.eks. jaktfalk og fjellrev. Dette er arter som kan være svært sårbare for unødig forstyrrelser i hekke- og yngletiden. Organisert ferdsel i denne perioden vil derfor være søknadspliktig.

Børgefjell er et viktig yngleområde for fjellrev og arten er oppført under kategorien CR, kritisk truet, på den norske rødlista. Vintersesongen i Børgefjell er ei sårbar tid for fjellreven og unødige forstyrrelser bør unngås. Ferdsel kan utgjøre en risiko for unødig forstyrrelser. Det samme gjelder for ulike rovfuglarter som hekker i Børgefjell. Disse forbereder hekking fra mars og utover. Det er da viktig at evt. traseer/aktiviteten legges utenfor sårbare områder og til områder der det er ferdsel/forstyrrelser fra før.

Ihht. generelle retningslinjer for saksbehandling i forvaltningsplanen skal berørte reinbeitedistrikt ha saker om organisert ferdsel til uttalelse før vedtak fattes. Tiltaket det søkes dispensasjon for skjer i mars som også er en sårbar periode for tamrein ift. beitetilgang og forstyrrelser. Søknadene for de 3 foregående år ble sendt til distriktene for uttalelse, det fremkom ingen negative tilbakemeldinger under forutsetning av at turene blir gjennomført i mars og at reindriften blir kontaktet før turen gjennomføres.

Målsetting i forvaltningsplanen er at innenfor rammen av verneforskriften og vernets formål skal ikke forvaltningen av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark være til hinder for utviklingen av bærekraftig og miljøtilpasset reiseliv. Nasjonalparkstyret må vurdere om tiltaket er innenfor rammen av verneforskriften og vernets formål før evt. dispensasjon gis. Søker må her kunne defineres å drive med bærekraftig og miljøtilpasset reiseliv. I vurderingene må en også være bevist at det i området er ferdsel uansett av besøkende som utøver friluftsliv. Dette medfører forstyrrelser i området og spørsmålet videre blir om omsøkte tiltak medfører vesentlig økt belastning utover eksisterende belastning? Vilårssetting i en evt. innvilget søknad er også et viktig verktøy for å redusere belastningen som nasjonalparkstyret må vurdere i sin skjønnsutøvelse.

Nasjonalparkstyret vurderte tilsvarende søknader for mars 2019, mars 2020 og mars 2021 som ble innvilget. Av ulike årsaker ble ingen av turene gjennomført. Ifølge tiltakshaver er etterspørselen for slike arrangerte turer til stede, men de har ikke fokusert på disse turene i sin markedsføring. I tillegg har Covid-19 lagt begrensninger i aktiviteten.

Som grunnlag for beslutningen er søknaden vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Naturbase, artskart, rovbase, forvaltningsplan mm er benyttet som kunnskapsgrunnlag for beslutningen.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf naturmangfoldloven § 9.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Den omsøkte ferdselen er i et begrenset omfang slik at den på kort sikt ikke vil medføre noen stor økt belastning på området. Imidlertid foregår aktiviteten i en meget sårbar periode og hvis flere aktører etablerer tilsvarende tilbud kan dette medføre økt belastning på området.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis tiltaket medfører miljøforringelse, skal kostnadene til eventuell retting bæres av tiltakshaver.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Ikke relevant i dette tilfellet.

Vedlegg:

- Epost av 01.05.21 om forlengelse av tidligere gitt dispensasjon til 2022
- Søknad av 11.11.2020 om dispensasjon fra verneforskriften for organisert ferdsel - Naturlige Helgeland AS med vedlegg

Fra: Merethe Kvandal[merethe@naturligehelgeland.no]

Sendt: 01.05.2021 22:20:38

Til: Tødås, Tore

Tittel: Re: Melding om vedtak: Innvilget dispensasjon fra verneforskriften for organisert ferdsel i mars 2021 - Naturlige Helgeland AS

Hei

På grunn av covid ble turene i år igjen kansellert.

Kan vi med samme søknad søke om to turer, henholdsvis uke 12 og 13 i 2022?

Vi ønsker også å gå samme rute i uke 35 i 2021.

Med vennlig hilsen

Merethe Kvandal

Naturlige Helgeland

Tlf 98901249

> 7. des. 2020 kl. 15:37 skrev Tødås, Tore <fmltto@fylkesmannen.no>:

>

Naturlige Helgeland

V/Merethe Kvandal

Petter Dass gate 3

8656 Mosjøen

11. november 2020

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
v/nasjonalparkforvalter Tore Tødås

Postboks 2600

7734 STEINKJER

Søknad om organisert skitur gjennom Børgefjell nasjonalpark i mars 2021

Viser til tidligere søknader og ønsker nå å forsøke på nytt med organiserte skiturer gjennom Børgefjell nasjonalpark. Turene er tiltenkt gjennomført med lokalkjent guide fra Naturlige Helgeland og med påmelding av individuelle gjester. Vi er derfor avhengig av forutsigbarhet, da turer markedsføres og selges inn i god tid før turen går.

Beskrivelse

Vi ønsker å gjennomføre inntil to – 2- skiturer i mars 2021 med 3-4 overnattinger i telt. Turene vil ha maksimum 12 deltagere og 2 guider (4-6 telt). Vi vil fiske underveis og våre gjester må utløse fiskekort etter gjeldende regler. Ingen motorisert ferdsel eller utsetting av depoter er planlagt i nasjonalparken.

Tidspunkt

Vi ønsker å gjennomføre turene i mars 2021.

Rute

Vi ønsker primært å gå følgende rute: Tomasvatn, Jengelen, Kjukkelen, Tiplingan og Storvollen/Sjånes.

Alternativt ned til Simskaret eller Øyum i Susendal

Vi er fleksible overfor rutevalgene. Skulle det være nødvendig kan vi gjøre om planlagt rutevalg med tanke på reindrift kort tid før avgang eller underveis på turen. Vi har forståelse

for at det er reindrift i området og vil unngå å forstyrre dyrene i kalvingsperioder. Vi er derfor interessert i et godt samarbeide og dialog med reindriftnæringen.

Naturlige Helgeland er generelt opptatt av å ferdes på en måte i naturen som setter minst mulig spor. Vi ønsker å formidle kultur og historie, og ivareta natur og dyreliv ved å forstyrre minst mulig. Det er for oss en selvfølge å ta med all søppel hjem, og vi tar også med oss det vi finner underveis som andre eventuelt har forlatt.

Vi er gjerne tilgjengelig for mer informasjon. Vi håper på en positiv behandling av søknaden.

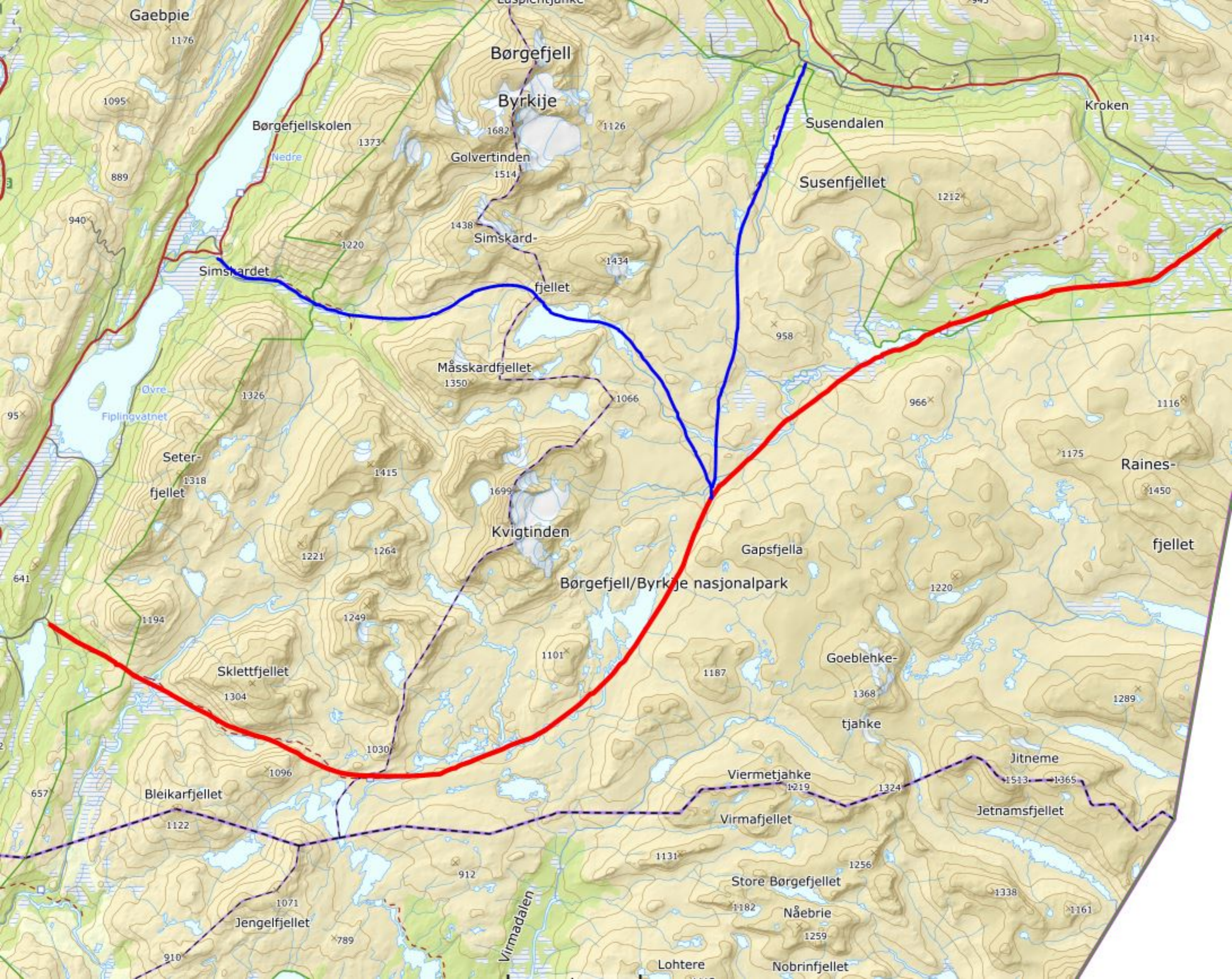
Med vennlig hilsen

Merethe Kvandal

Naturlige Helgeland

Tlf. 98 90 12 49

merethe@naturligehelgeland.no

Gaebpie
1176

Børgefjell

Byrkije

Børgefjellskolen

Susendalen

Kroken

Golvertinden
1514

Susenfjellet

Simskardet

Simskard-
fjellet

Måsskardfjellet
1350

Seter-
fjellet
1318

Kvigtinden

Børgefjell/Byrkije nasjonalpark

Raines-
fjellet
1450

Sklett-
fjellet
1304

Goeblehke-
tjahke
1368

Bleikarfjellet
1122

Viermetjahke
1219

Jitneme
1513

Jetnamsfjellet
1365

Jengelfjellet
1071

Store Børgefjellet
1182

Nåebrie
1259

Nobrinfjellet

Virmadalen

Lohtere